

Fortid og Nutid

Tidsskrift for kulturhistorie og lokalhistorie

Marts 2002. hefte 1 . side 1-80

Udgivet af Dansk Historisk Fællesråd

Indhold

Redaktørskifte.....	3	billeder 1880-1950 (Christian Larsen).....	69
Ulrik L. Langen: Kongen og filosofferne.....	4	Bent Bang Larsen: Saltlandet. Kulturlandskabets historie i Sæby Kommune (Steffen Elmer Jørgensen).....	69
John T. Lauridsen: Kulturkamp! DNSAP's opgør med moderne kunst og kultur.....	27	Eigil Holm: Horsenseggen. Atlas – Natur – Miljø – Historie – Erhverv (Tommy P. Christensen).....	72
Debat		Ove Hermansen: Danmarks fyrtårne og fyrskibe. Beskrivelse og historie fra 1560 til i dag (Karl Peder Pedersen).....	73
Jørgen Vogelius: Når kilder kilder. Til debatten om kildernes magi og anden retorisk »hokus pokus«.....	51	Luise Skak-Nielsen: Tivoli og verden udenfor (Margit Mogensen).....	73
Anmeldelser		Birgit Andreasen: Rødovre i 100 år 1901-2001 (Søren Bitsch Christensen).....	75
Jytte Larsen m.fl. (red.): Dansk Kvindebiografisk Leksikon bd. 1-4 (Else Hansen).....	61	Henrik Zip Sane: Billige og villige? – Fremmedarbejdere i fædrelandet ca. 1800-1970 (Lene Wul).....	75
Tomas Germundsson og Peter Schlyter (red.): Sveriges Nationalatlas. Atlas över Skåne (Peter Korsgaard).....	63	Karsten Biering (producent): Færgerne på Storebælt (Peter Fransen).....	78
Tine Damsholt: Fædrelandskærlighed og borgerdyd. Patriotisk diskurs og militære reformer i Danmark i sidste del af 1700-tallet (Peter Henningsen).....	66	Meddelelser	
Peter Korsgaard, Inge Seiergaard og Johannes Pedersen: Jernløse under forvandling – set gennem		Bidragydere i dette hæfte.....	80

Indhold

Gerd Malling: Ålholm-grevernes samlinger – et essay om naturhistorie og modernitet	83	Søren Manøe: C. J. Jespersen Ensted – en tidlig dansk gårdmaler (Margit Mogensen).....	149
Peter Scharff Smith: Det moderne fængselsvæsens gennembrud i Danmark. Opdragelse, moral og Fængselskommissionen af 1840	103	E. Busk Jensen (red.): Varde landsogn, Tinghøj og Søndermarken. Træk fra 1900-tallet (Henrik Gjøde Nielsen).....	150
Debat		Vello Helk: Stambogsskikken i det danske monarki indtil 1800. Med en fortegnelse over danske, norske, islandske og slesvig-holstenske stambøger samt udlændinges stambøger med indførsler fra ophold i det danske monarki (Christian Larsen).....	151
Lene Koch: Hyperlinks mellem nutid og fortid	133	Gerda Bonderup: En kovending – koppevaccinationen og dens udfordringer til det danske samfund omkring 1800 (Jørgen Mikelsen)	152
Andet		Anette Jensen: Statshusmandsbrugene i Flødstrup sogn – et kulturmiljø under forandring (Gunnar Solvang)	153
Dansk lokalhistorie i det 21. århundrede – prisopgave.....	139	Svend Høgsbro: By og udvikling. Esbjerg 1970-1995 (Christian Larsen)	154
Anmeldelser		Knud Chr. Jensen & Jakob Vedsted: Ebeltoft – købstadsliv i 700 år (Christian Larsen)	155
Natalie Zemon Davis: Historien om Martin Guerre (Peter Henningsen).....	140	Frank A. Rasmussen, Bent V. Rønne og Hans Chr. Johansen: Damp og diesel. Dansk Søfarts historie bd. 6, 1920-1960 (Dan H. Andersen).....	156
Charlotte Appel: Læsning og bogmarked i 1600-tallets Danmark bd. 1-2 (Henrik Gjøde Nielsen) ..	141	Peter Birkelund: De loyale oprørere. Den nationalt-borgerlige modstandsbevægelses udvikling 1940-45 (Frank Weber).....	158
Henrik Fode & Ole Østergaard (red.): Tidsbilleder. Domkirken og byrummet gennem 800 år (Poul Ulrich Jensen).....	143		
Inga Floto: Dødsstraffens kulturhistorie. Ritualer og metoder 1600-2000 (Henrik Stevnsborg).	144		
Margit Mogensen: Rigsarkivet. Husene på Slotsholmen (Jens Johansen).....	146		
Steffen Elmer Jørgensen: Fra Chaussé til motorvej. Det overordnede danske vejnets udvikling fra 1761 (Karl-Erik Frandsen).....	147		
Jens B. Skriver: Moesgård. Historien om en herregård (Margit Mogensen).....	148		

Meddelelser

Bidragydere i dette hæfte.....

Indhold

Juliane Engelhardt: »Adel er arvelig, men Dyd maae erhverves.« Den patriotiske bevægelse i det danske monarki 1780-1799.....	161	Kirsten Lindberg: Sirenernes stad København. By- og bygningshistorie før 1728, Bd. V-VI, (Kirsten Gabrielsen).....	237
Gunnar Lind Haase Svendsen: De danske ungdomsforeninger og kampen mellem land og by	188	Pernille Ulla Knudsen: Lovkynlighed og vederhæftighed. Sjællandske byfogeder 1682-1801 (Birgit Løgstrup).....	238
Camilla Mordhorst: Systematikken i Museum Wormianum.....	204	Frits Beck Kristensen: Kilder til landboreformerne i Vridsløselille 1771-1801 (Karl Peder Pedersen)	241
Interview		Henrik Fode (red.): For byens laug (Henrik Gjøde Nielsen).....	242
Et barn af sin tid. Claus Bjørn om Fridlev Skrubbeltrang og dansk landbohistorie	219	Poul Pedersen: Fotografens ÅRHUS – billeder gennem 75 år (Jens Johansen)	242
Anmeldelser		Bent Vedsted Rønne: Haderslev i det 20. århundrede. Set gennem ord og billeder (Poul Ulrich Jensen)	243
Ole Degn: Borgere og bybefolkning – vejledning i kilder og litteratur (Ulla Tofte)	233	Andreas Monrad Pedersen: Schalburgkorpset: Historien om korpset og dets medlemmer 1943-45 (Frank Weber).....	244
Claus Møller Jørgensen og Carsten Tage Nielsen (red.): Historisk analyse – nye teorier og metoder (Jes Fabricius Møller)	233	Henning Sørensen: Albertslund i tusind år (Poul Sverrild)	245
Morten Hahn-Pedersen: Fra viking til borebisse. 50 generationer ved Vadehavet (Erik Gøbel)	235	Karen Juul Sørensen og Per Boje: Fra klondyke til moderne velfærds Kommune – Gladsaxes politiske historie 1900-2000 (Jens Johansen)	246
Svend C. Dahl: Næstved i Middelalderen. Købstadens oprindelse, dens udseende og indbyggernes tro, levevilkår og dagligdag (Tommy P. Christensen)	235	Meddelelser	
Ole Nederland: Det gamle Munkebo (Christian Larsen)	236	Bidragydere i dette hæfte.....	248

Indhold

- Ellen Damgaard: I kuling fra Hals til Harboøre. Et studie af regional identitet i Vestjylland 251
- Martin Th. H. Bork: Materielle statussymboler hos sjællandske bønder i 1700-tallets første halvdel 278

Debat

- Thorkild Kjærgaard: Det danske landskab fra istiden til år 2500. En kort historie 298

Interview

- Vejen til Thrinakria. Samtale med Bjarne Stoklund om europæisk etnologi i fortid og nutid 306

Anmeldelser

- Finn-Einar Eliassen, Jørgen Mikkelsen og Bjørn Poulsen (red.): Regional Integration in Early Modern Scandinavia (Tommy P. Christensen) 322
- Maria Adolfsson: Fäderneslandets Kännedom. Om svenska ortsbeskrivningsprojekt och ämbetsmäns folklivsskildringar under 1700- och 1800-talet (Michael Harbsmeier) 323
- Jakob H. Zeuthen: Bogen om danske kommunevåbener, logoer og bomærker Grønland og Færøerne (Nils G. Bartholdy) 324
- Erland Porsmose: Kerteminde

- Bys Historie 1350-1659, Birgit Bjerre: Kerteminde Bys Historie 1660-1850, Kurt Risskov Sørensen: Kerteminde Bys Historie 1850-2000 (Jørgen Mikkelsen & Stella Borne Mikkelsen) 325
- Henrik Gjøde Nielsen: Hals Skanse. Stykker af historien siden 1625 (Torben Hansgaard) 327
- Birte Hjorth: Dragør Havn i 1700- og 1800-tallet (Erik Gøbel) 328
- Christian Larsen (udg.): Biskop Balles Visitatsindberetninger 1783-1793 (Michael Bregnsbo) ... 329
- Niels Gustav Bardenfleth: Kridtpiber og kridtpiberygning (Mikkel Venborg Pedersen) 329
- Margit Egdal: Miraklet på Fyn. De Sidste Dages Hellige på Fyn og Langeland (Carsten Bach-Nielsen) 330
- Helle Stangerup: Tidens bord (Margit Mogensen) 331
- Poul Thiesen. Thiesens Halvtredser. Barndoms- og ungdomserindringer fra en helt anden Fredericiatid (Peter Fransen) 332

Meddelelser

- Dansk Historisk Fællesrådsrepræsentantskabsmøde 28. september 2002 333
- Dansk Historisk Fællesråds årsregnskab for 2001 337
- Dansk Historisk Fællesråds budget for 2002 341
- Dansk Historisk Fællesråds budget for 2003 342
- Medvirkende ved dette hæfte 343